

2024

Siikalatvan kunnan hyvinvointikertomus

Siikalatva
Suomen keskipisteessä

Sisällys

1 Hyvinvointikertomuksen taustaksi	2
1.1 Johdanto	2
1.2 Hyvinvointia ja terveyttä ohjaavat asiakirjat Siikalatvan kunnassa	2
1.3 Hyvinvointityö Siikalatvan kunnassa	3
2 Siikalatvalaisten elinvoimaisuus vuonna 2024	4
2.1 Väestö	4
2.2 Asuminen ja ympäristö PIIA?	5
2.3 Työikäisten työkyky Helena ja Jani	5
3 Hyvinvointi-indikaattorit	7
3.1 HYTE-tulosindikaattorit	7
3.2 TEA-viisari	9
3.3 PYLL-indeksi	11
3.4 Kouluterveyskyselyn tulokset 2023	12
3.5 Move! -mittausten tulokset 2024	16
4 Siikalatvan kunnan hyvinvointisuunnitelman 2022–2025 tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023 ..	18
5 Mitä Siikalatvalla tehdään kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi?	23

1 Hyvinvointikertomuksen taustaksi

1.1 Johdanto

Väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on hyvinvointialueen ja kuntien yhteinen tehtävä. Kunta vastaa kuntalaistensa elinoloihin, kuten asumiseen ja ympäristöön, liittyvistä asioista, huomioi työssään eri alueiden ja väestöryhmien tarpeet sekä tarjoaa hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluita. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuuluu kaikkien kunnan palvelualueiden tehtäviin, ja työtä tehdään myös tiiviissä yhteistyössä järjestöjen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kunta raportoi kuntalaistensa hyvinvoinnista, terveydestä sekä niihin vaikuttavista tekijöistä ja toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunta valmistelee valtuustolle hyvinvointisuunnitelman ja -raportin valtuustokausittain. Siikalatvan kunnassa hyvinvointiin liittyvistä asioista raportoidaan osavuositarkastuksessa sekä tilinpäätöksen yhteydessä, ja tässä hyvinvointikertomuksessa arvioidaan hyvinvoinnin toteutumista laajemmin eri ikäryhmissä. Lisäksi tässä hyvinvointikertomuksessa kootaan yhteen hyvinvointiin liittyvät huolenaiheet ja niistä nousevat kehittämiskohteet johtamisen ja päätöksenteon tueksi sekä kunnan toiminnan kehittämiseksi. Siikalatvan kunnassa hyvinvointiin vaikutetaan tietoa keräämällä ja analysoimalla. Analysoinnin pohjalta määritetään hyvinvoinnin edistämiseksi tavoitteet ja toimenpiteet, joiden toteutusta ja vaikutuksia seurataan. Tietolähteinä tässä koonnissa on käytetty mm. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Soskanet-tietokantaa ja TEA-viisaria.

1.2 Hyvinvointia ja terveyttä ohjaavat asiakirjat Siikalatvan kunnassa

Siikalatvan kunnassa hyvinvointia ja terveyttä ohjaavat asiakirjat ovat:

- Kuntalaki 1 § ja laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021 (6 §)
- Siikalatvan kuntastrategia 2022–2025
- Hyvinvointisuunnitelma 2022–2025
- Kulttuuristrategia 2022–2025
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimus (2019–2025)

Kuntalaki edellyttää kunnalta seuraavia asioita (Lähde: Kuntaliitto):

- Vastattava ensisijaisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä omassa toiminnassaan.
- Asetettava tavoitteet strategisessa suunnittelussa ja määriteltävä toimenpiteet.
- Tehtävä päätösten vaikutusten ennakkoarviointi ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen kohdistuvista päätöksistä väestöryhmittäin.
- Nimettävä terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutaho.

- Seurattava asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin.
- Raportoitava valtuustolleen vuosittain hyvinvoinnista ja terveydestä sekä valmisteltava valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.
- Tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan sekä tehtävä yhteistyötä alueella toimivien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.
- Edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia.
- Osallistuttava vuosittaisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskeviin neuvotteluihin.

Siikalatvan kuntastrategian tavoitteet painottavat vahvasti hyvinvoinnin edistämistä. Kuntalaisten hyvinvoinnin parantamiseksi kunnassa edistetään yhteisöllisyyttä harrastustoiminnalla, tapahtumilla sekä tukemalla yhteisöllisyyttä edistäviä hankkeita. Kuntastrategian tavoitteena on myös kaikenikäisten liikkumisen ja terveellisten elämäntapojen tukeminen sekä kiusaamisen ehkäisy.

Siikalatvan kunnan laajassa hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2022–2025 asetetaan tavoitteiksi terveemmät kuntalaiset, terveyserojen kaventaminen sekä syrjäytymisen ehkäisy. Eri ikäryhmien osalta tavoitteiksi on asetettu:

- Lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin edistäminen ja vahvistaminen moniammatillisesti yhteistyössä
- Työhyvinvoinnin parantaminen ja työikäisten työkyvyn lisääminen
- Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen ja yhteisöllisyyden lisääminen

Kulttuuristrategian seuraavat painopisteet tukevat myös kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä:

- Kunnassa on käytössä kulttuurikasvatussuunnitelma.
- Yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä arvostetaan ja kehitetään kulttuurin keskeisenä voimavarana.
- Edistämme kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa.
- Edistämme kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa.

1.3 Hyvinvointityö Siikalatvan kunnassa

Siikalatvan kunnassa hyvinvointityötä toteutetaan kaikilla palvelualueilla (hallinto- ja sivistyspalvelut sekä tekniset palvelut) sekä yhteistyössä hyvinvointialueen toimijoiden ja eri järjestöjen (esimerkiksi seurakunta ja 4H) kanssa. Kunnanhallitus vastaa hyvinvointialueen kanssa käytävistä neuvotteluista, jotka liittyvät tehtävien hoitamiseen, yhteistyöhön, tavoitteisiin ja työnjakoon. Sivistyspalveluihin kuuluvat opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut ja hyvinvointipalvelut (kirjasto, liikunta, nuoriso,

kulttuuri ja vapaa sivistystyö). Sivistyslautakunnan tehtävänä on hyvinvointipalvelujen järjestäminen, talouden ohjaus ja riskien hallinta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiimi (HYTE-tiimi) seuraa kunnan hyvinvointisuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutumista sekä koordinoi kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistyötä. HYTE-tiimin puheenjohtajana toimii sivistysjohtaja ja jäsenenä on kunnan toimihenkilöitä sekä luottamushenkilöitä. Lapset ja lapsiperheet -johtoryhmä (LAPE) kokoaa lasten ja nuorten kanssa työskentelevät tahot suunnittelemaan ja rakentamaan yhteisiä toimintamalleja lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. LAPE-johtoryhmän toimintaa johtaa sivistysjohtaja ja kunnan toimihenkilöiden lisäksi ryhmässä on seurakunnan, Mehiläisen ja Pohteen edustajia. Siikalatvalla Nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toiminta on yhdistetty LAPE-johtoryhmään vuoden 2020 alusta. Vuoden 2025 alusta myös perhekeskusverkoston toiminta yhdistetään LAPE-johtoryhmään.

Sosiaali- ja terveystalvet kuuluvat Pohteen hyvinvointialueelle. Siikalatvalla Pulkkilan, Rantsilan ja Kestilän terveyskeskukset muodostavat yhdessä Siikalatvan terveyskeskuksen. Sen palvelut tuottaa Mehiläinen Oulu. Siikalatvan kuntalaisten sote-palveluiden saatavuus ei ole olennaisesti muuttunut. Tämä näkyy hyvänä tuloksena perusterveydenhuollon mittareissa.

2 Siikalatvalaisten elinvoimaisuus vuonna 2024

2.1 Väestö

Siikalatvalla oli väestöä 4938 vuoden 2024 lopussa. Kunnan nettomuutto oli +40. Vuosi 2024 poikkeaa viime vuosien vähentyneestä asukasmäärästä.

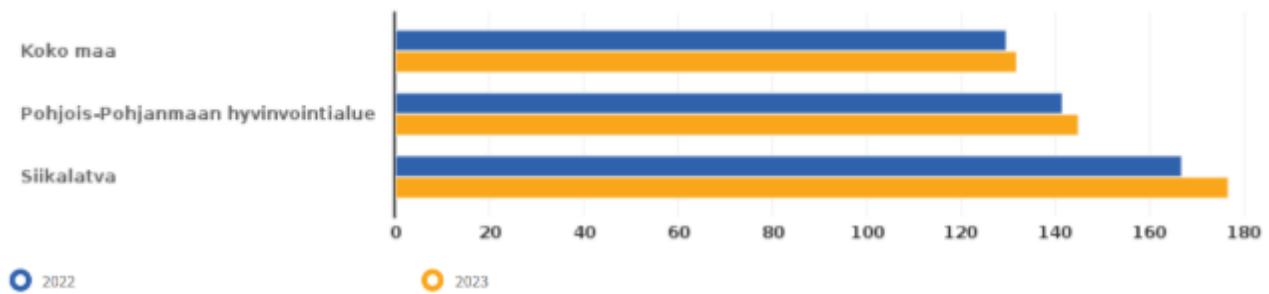
Väestömäärän kehitys vuosina 2019–2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Siikalatva						
Väestö 31.12.	5231	5203	5131	5029	4931	4938

Siikalatvan taloudellinen huoltosuhde vuonna 2023 oli 176,7 eli hieman kasvanut vuoteen 2022, jolloin luku oli 166,8 (vuoden 2024 tietoja ei ole vielä koottu). Taloudellinen huoltosuhde kuvaa, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on sataa työllistä kohti. Työttömiin ja työvoiman ulkopuolisiin lukeutuu koko ei-työllinen väestö, eli työttömät, eläkeläiset, lapset ja omaa kotitaloutta hoitavat. Väestö jaetaan pääasiallisen toiminnan perusteella työvoimaan kuuluviin ja työvoiman ulkopuolella oleviin (työlliset ja työttömät yhdessä muodostavat työvoiman).

Taloudellinen huoltosuhde

info ind. 182 Sukupuoli: Yhteensä

2.2 Asuminen ja ympäristö

Asuntokuntia oli Siikalatvalla yhteensä 2450 (2023) ja 2478 (2022). Asuntokunnat, joissa on vähintään yksi alle 18-vuotias henkilö 15,6 % (2023) ja 15,5 % (2022) (Suomessa 19,7 % 2023). Lapsiperheistä yhden vanhemman perheitä oli 17,8 % (2023) ja 18,8 % (2022) (Suomessa 23,9 % 2023). Yksinasuvien osuus asuntokunnista on pysynyt ennallaan ollen 2023 45,1 % ja 2022 45,0 % (koko Suomi 46,7 % 2023).

Asuntokunnista omistusasunnoissa asuvia oli 1926 (2023) ja 1944 (2022). Vuokra-asunnoissa asuvia oli 444 (2023) ja 455 (2022). Muissa hallintaperusteisissa asunnoissa asuvia oli 80 (2023) ja 79 (2022).

Asunnottomuus on ollut vähäistä Siikalatvalla. Asunnottomia yksinasuvia ja perheitä ei ollut lainkaan vuonna 2024.

Asumisen ja ympäristön viihtyisyyteen on pyritty vaikuttamaan mm. edistämällä viihtyisän, terveellisen ja turvallisen sekä luontoon hyvin sopeutuvan ympäristön kehittymistä ja säilymistä. Puistojen ja yleisten alueiden hoidolla sekä mm. taajamien kukkaistutuksiin ja istuinpenkkien sijoittamisella on saatu lisättyä sekä siistiä yleisilmettä että viihtyisyyttä asuinympäristöön. Myös liikuntapaikkojen kuntoa on ylläpidetty ja lisätty aina vuosittain varatulla määrärahalla. Yleisen turvallisuuden lisäämistä on tehostettu mm. valaistuksen uusimisella.

2.3 Työikäisten työkyky

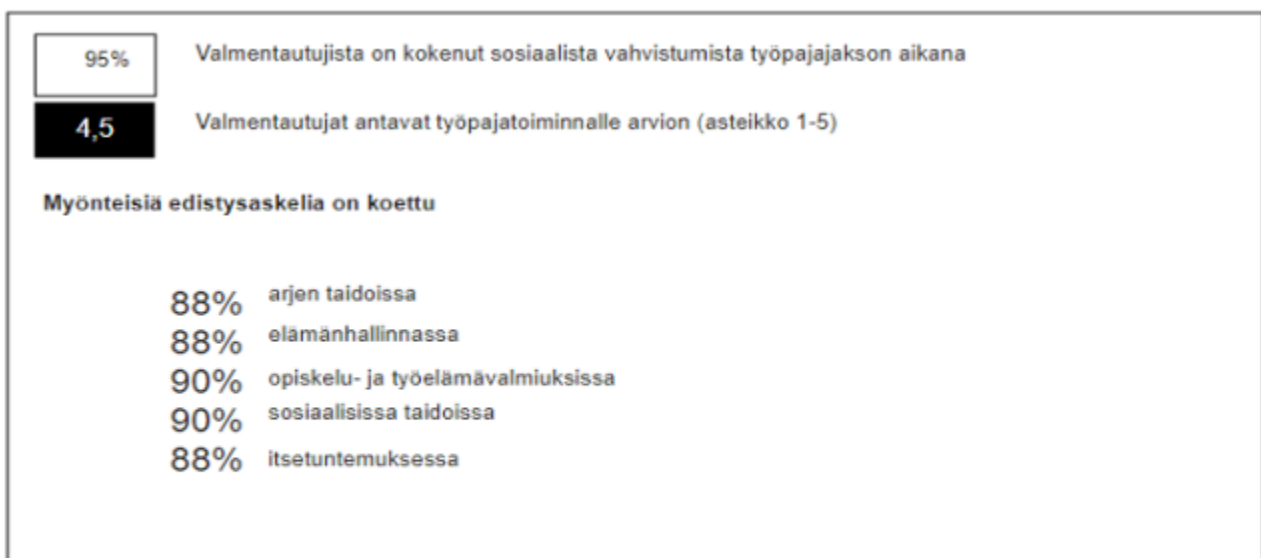
Siikalatvan kunnan tahtotila hoitaa työllisyyttä on vahva. Työttömyyden vähentäminen, syrjäytymisen ehkäiseminen ja yritysten työvoiman saanti ovat olleet toiminnan keskiössä.

Kunnan työllisyyspalvelut on tehnyt, myös hankeyhteistyössä, merkityksellistä työtä erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa olevien kuntalaisten kanssa. Pitkään työmarkkinoilta poissa olleet henkilöt tarvitsevat usein yksilöllisesti räätälöityjä palveluja ja henkilökohtaista tukea työllistykseen. Alueella on toiminut pitkäaikais- ja nuorisotyöttömiin kohdistuvia työllisyshankkeita, ja kunta on lisännyt resurssia erityisesti nuorten työttömyyden hoitamiseen.

18–24-vuotiaiden nuorisotyöttömyys on noususuuntainen; vuonna 2022 9,3 %, vuonna 2023 8,5 % ja vuonna 2024 10,2 %. Kunta panosti nuoriin työttömiin perustamalla nuorten työpajan vuonna 2021, ja toiminta on kehittynyt positiiviseen suuntaan. Vuoden 2023 lopussa tehtiin päätös liittyä alueelliseen, Oulaisten kaupungin hallinnoimaan Jelppiverkkoon. Jelppiverkko tuottaa matalan kynnyksen yksilö- ja starttivalmennusta, seinätöntä työpajatoimintaa ja etsivää nuorisotyötä sekä paikallisesti että alueellisesti yhdeksän kunnan alueella.

Siikalatvalla nuorten työpajatoiminta on todettu tarpeelliseksi. Nuoret kokevat sen merkitykselliseksi oman elämänsä kannalta. Kyselytutkimuksen mukaan valmentautujista 100 % suosittelisi toimintaa työttömänä olevalle kaverilleen. Kunnassa toiminut aikuisten työpaja siirtyi vuoden 2022 alussa Pohteen alaisuuteen.

JELPPIVERKON SOVARI-KYSELYN TULOKSET 2024

Lähde: Työpajatoiminnan Sovari 2024, Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry

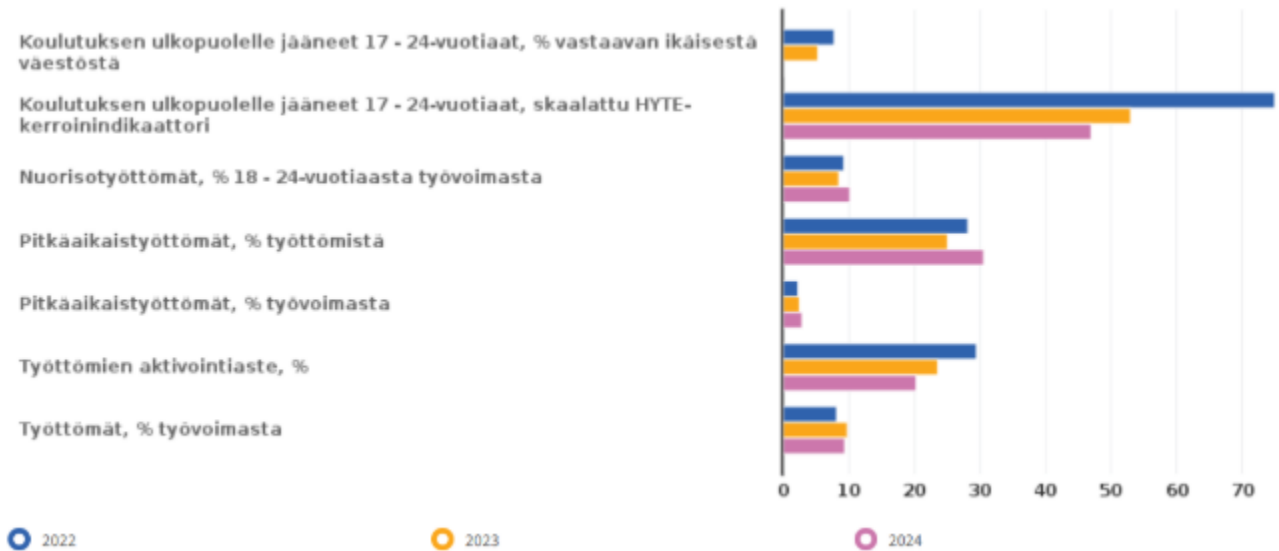
Siikalatvan työttömyysprosentti; vuonna 2022 8,2 %, vuonna 2023 9,8 %, vuonna 2024 9,4 %

Työttömät työnhakijat 12/2024

Yhteensä	199	100,00 %
Yli 50-vuotiaat	104	52,26
Nuoret (15–25 v.)	12	6,03
Pitkäaikaistyöttömät	80	40,20
Muut	36	18,09

Työttömien aktivointiasteessa on jatkunut negatiivinen kehitys. Vuoden 2023 alussa päävastuu työttömien aktivoinnista siirtyi hyvinvointialueelle. Aktivointiaste vuonna 2022 29,5 %, vuonna 2023

23,6 % ja vuonna 2024 20,3 %. Pitkäaikaistyöttömyys on lisääntymään päin; vuonna 2022 2,3 %, vuonna 2023 2,5 % ja vuonna 2024 2,9 % työvoimasta.

Lähde: Sotkanet

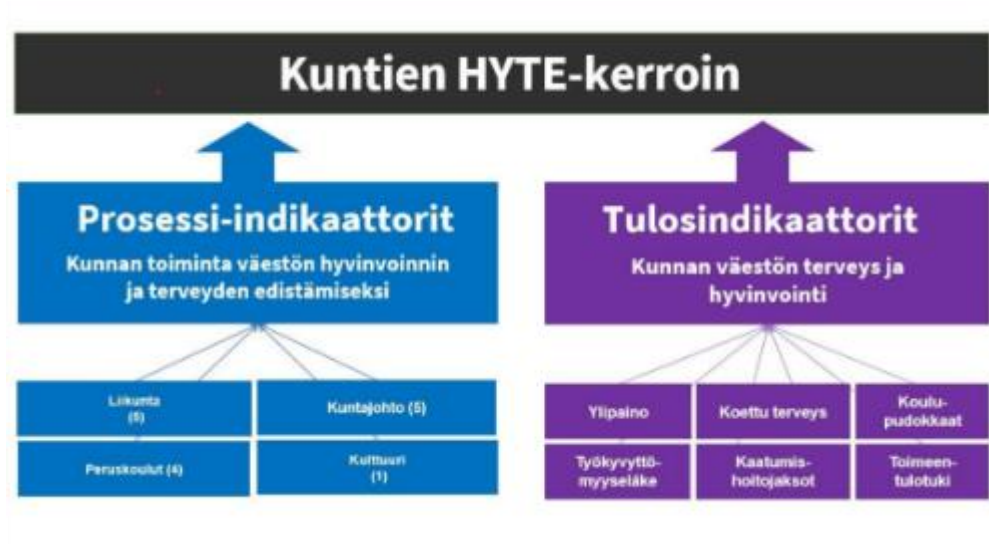
3 Hyvinvointi-indikaattorit

3.1 HYTE-tulosindikaattorit

Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin määräytyy osittain sen mukaan, kuinka kunta on edistänyt hyvinvointia ja terveyttä. Lisäosan suuruus määräytyy kahdenlaisten indikaattorien perusteella:

- toimintaa kuvaavista prosessi-indikaattoreista ja
- tuloksia kuvaavista tulosindikaattoreista.

Yhteensä indikaattoreita on 21. Indikaattorien soveltuvuus arvioidaan määrajoin. Prosessi-indikaattoreita käsitellään tarkemmin luvussa 2.2.

Ylipaino ja koettu terveys

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2021	2023
Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista info ind. 286	Siikalatva	miehet	10,7	22,7
		naiset	45,7	39,1
		yhteensä	26,2	31,1
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista info ind. 3908		miehet	25,5	26,8
		naiset	22,9	14,6
		yhteensä	24,4	20,7

Koulupudokkaat

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä [Info 3219](#)

Alue	Sukupuoli	2022	2023
Siikalatva	miehet	8,3	5,4
	naiset	6,8	5,2
	yhteensä	7,8	5,3

Työkyvyttömyyseläke

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä [Info 306](#)

Alue	Sukupuoli	2023	2024
Siikalatva	miehet	11,5	11,9
	naiset	10,5	10,4
	yhteensä	11,1	11,2

Kaatumishoitojaksot

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä [Info 3959](#)

Alue	Sukupuoli	2023	2024
Siikalatva	miehet	547,9	123,1
	naiset	564,4	170,5
	yhteensä	556,2	146,9

Toimeentulotuki

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori [Info 5306](#)

Alue	Sukupuoli	2022	2023	2024
Siikalatva	yhteensä	50	68	20

3.2 TEA-viisari

TEA-viisari on kuntien käyttämä työväline. Tiedot kuvaavat terveydenedistämisasiivisuutta eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. TEA-viisarin tulokset tarjoavat kunnille erinomaisen tiedolla johtamisen työkalun.

Terveydenedistämisasiivisuutta mitataan TEA-viisarissa seuraavilla toimialueilla:

- Perusterveydenhuolto
- Perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Liikunta
- Kuntajohto
- Kulttuuri

Vastaukset on pisteytetty sen mukaan, kuinka hyvin toiminta vastaa hyvien käytäntöjen ja suositusten mukaista laadukasta toimintaa. Tulokset ilmoitetaan TEA-viisari-verkkopalvelussa pistemäärän 0–100 välillä.

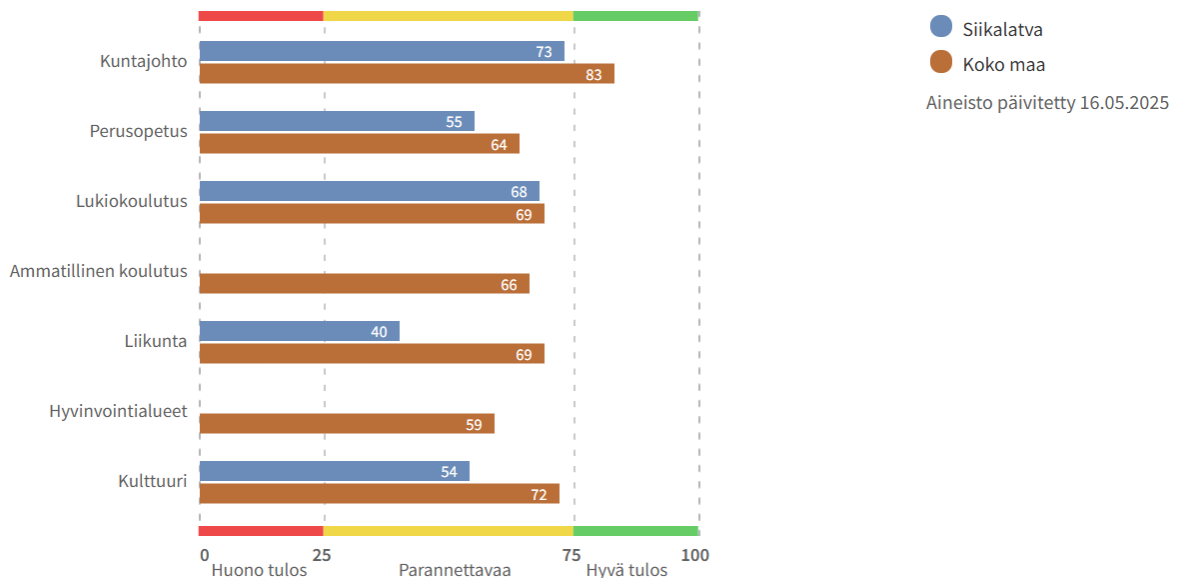
Siikalatvan kunnan TEA-viisarin tuloksista voi havaita, että parannettavaa on edelleen kaikilla osa-alueilla. Kulttuurin ja liikunnan osalta koko maan keskiarvoon verrattuna Siikalatvalla on heikompi tulos. Lukiokoulutuksen sektorilla Siikalatvan pisteet ovat lähes samalla tasolla kuin koko maassa. Perusopetuksen ja kuntajohdon sektoreilla Siikalatvan pisteet ovat hieman heikommat koko maan keskiarvoon verrattuna. Perusterveydenhuollon tuloksia vuodelle 2024 ei ole saatavilla.

Hyvinvointialueiden osalta tulokset on saatavilla koko maan osalta. Vuoden 2023

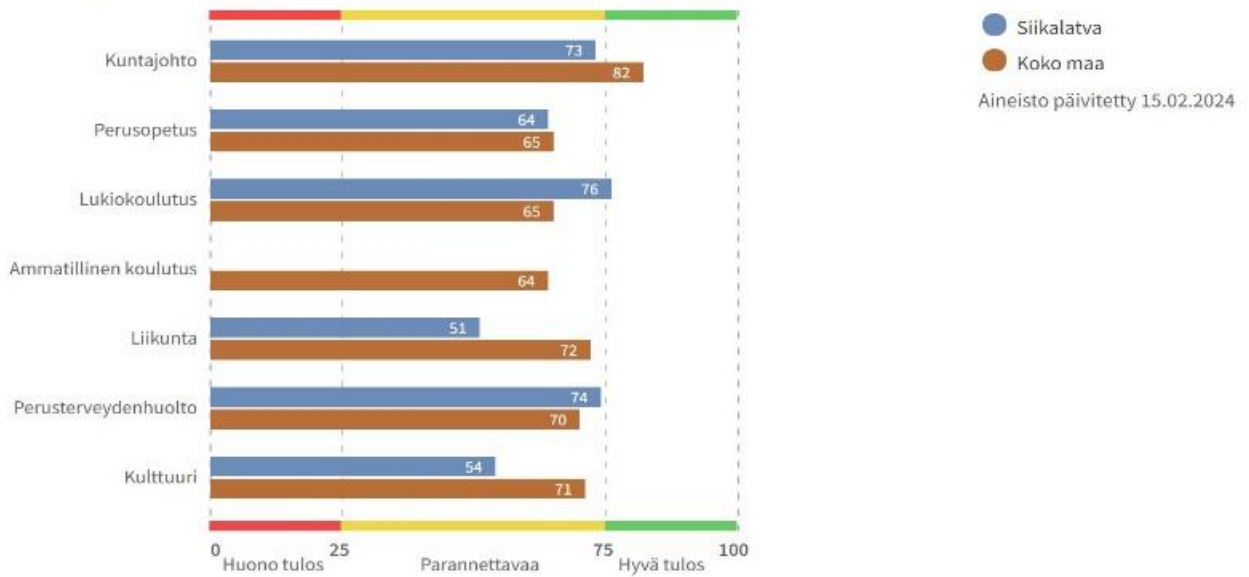
perusterveydenhuollon osalta Siikalatvan menestyi maan keskitasoa paremmin.

Perusterveydenhuollon tiedonkeruu sisältää mm. terveysneuvontaa, terveystarkastuksia, seulontoja, neuvolapalveluja, kouluterveydenhuoltoa, opiskeluterveydenhuoltoa, ikääntyneiden neuvontapalveluja sekä ehkäisevää suun terveydenhuoltoa.

Kaikki sektorit : 2024

Kaikki sektorit : 2023

Lähde: <https://teaviisari.fi/teaviisari/fi/tulokset?r=KUNTA791>

3.3 PYLL-indeksi

PYLL-indeksi mittaa ennen aikaista kuolleisuutta korostaen nuorella iällä tapahtuvien kuolemantapausten merkitystä. Tietyn alueen PYLL-indeksi kertoo, kuinka monta elinvuotta menetetään ennen aikaisten kuolemien vuoksi. Esimerkiksi 25-vuotiaana kuolleen arvioidaan menettäneen 55 elinvuotta, kun taas 79-vuotiaana kuolleen arvioidaan menettäneen vain yhden elinvuoden. 80-vuotiaana tai sitä vanhempana kuolleiden ei katsota menettäneen yhtään elinvuotta. Eri alueiden PYLL-lukuja voidaan vertailla sekä keskenään että koko maan tasoon ja tarkastella ajallista kehitystä.

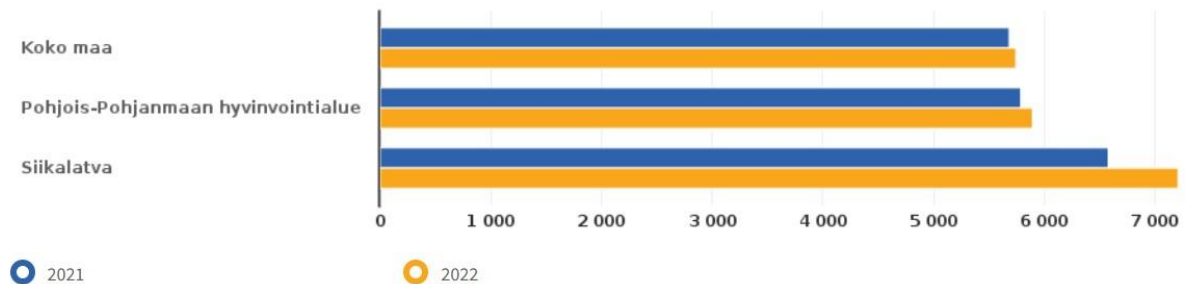
Indeksillä kuvataan menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0–80 vuotta / 100 000 asukasta kohden. Siikalatvan kunnassa on suhteellisesti enemmän vanhempaa väestöä ja keski-ikä on nousussa. Tämän vuoksi Siikalatvan PYLL-indeksin keskiarvo on noussut ollen korkeampi kuin muualla Pohjois-Pohjanmaalla ja koko maassa.

Kuolleisuutta pidetään yhtenä luotettavimmista väestön terveydentilan osoittimista etenkin kansainvälisissä vertailuissa. PYLL-indeksissä painottuvat erityisesti sellaiset terveyden ja hyvinvoinnin ongelmat, jotka lisäävät kuoleman riskiä nuoremmissa ikäryhmissä.

Mitä korkeampi alueen PYLL-indeksin lukema on, sitä enemmän ja sitä nuorempina kuolemia tapahtuu kyseisellä alueella (Sotkanet, THL).

Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0 - 80 vuotta / 100 000 asukasta

info ind. 3138 Sukupuoli: Yhteensä

Alue	Sukupuoli	2021	2022
Siikalatva	miehet	7 598	8 502
	naiset	5 173	5 333
	yhteensä	6 580	7 211

Siikalatvan PYLL-indeksi on huomattavasti korkeampi verrattuna Pohteen hyvinvointialueen sekä koko maan tulokseen. Siikalatvalla miesten osuus menetetyistä elinvuosista 0–80 vuosien välissä oli merkittävästi naisia korkeampi. Pääkuolinsyyluokkia ei Siikalatvan osalta ole saatavilla.

Lähde: <https://sotkanet.fi/sotkanet>

3.4 Kouluterveyskyselyn tulokset 2023

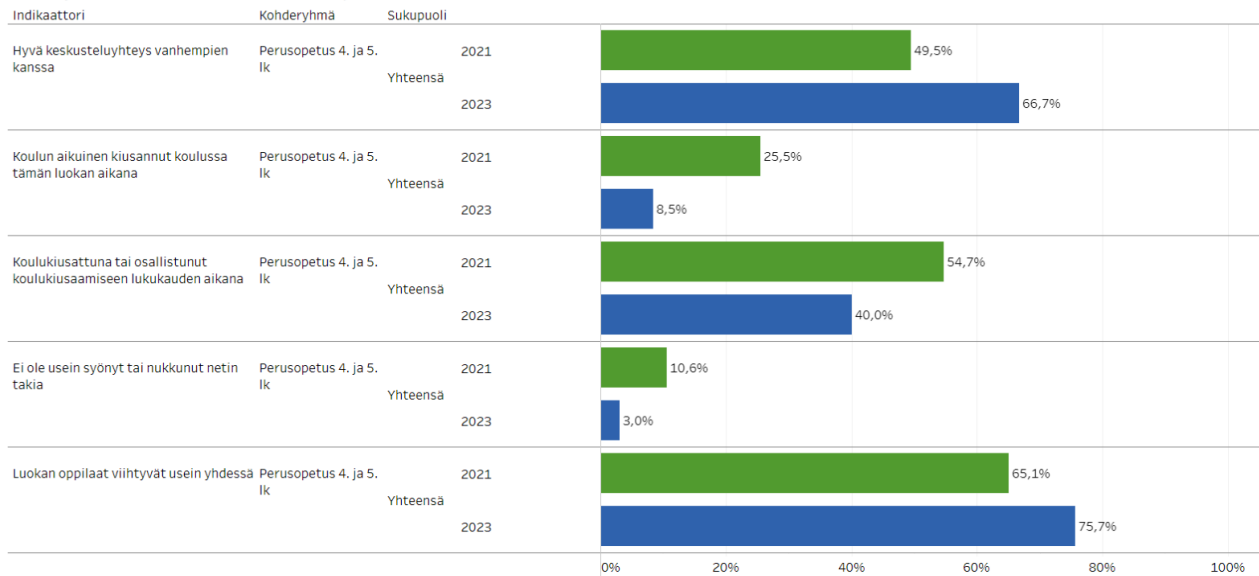
Kouluterveysterveyskysely tuottaa monipuolista ja luotettavaa seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palveluista.

Kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi. Tietoja kerätään perusopetuksen vuosiluokkien 4, 5, 8 ja 9 oppilailta sekä toisen asteen opiskelijoilta. Perusopetuksen 4. ja 5. vuosiluokan oppilaiden huoltajat vastaavat myös kyselyyn. Kyselyn tuottaa THL yhdessä koulujen ja oppilaitosten kanssa.

Siikalatvan kunnan oppilaiden ja opiskelijoiden vastauksissa parannusta oli tapahtunut vuonna 2021 tehtyyn kyselyyn verrattuna seuraavissa asioissa:

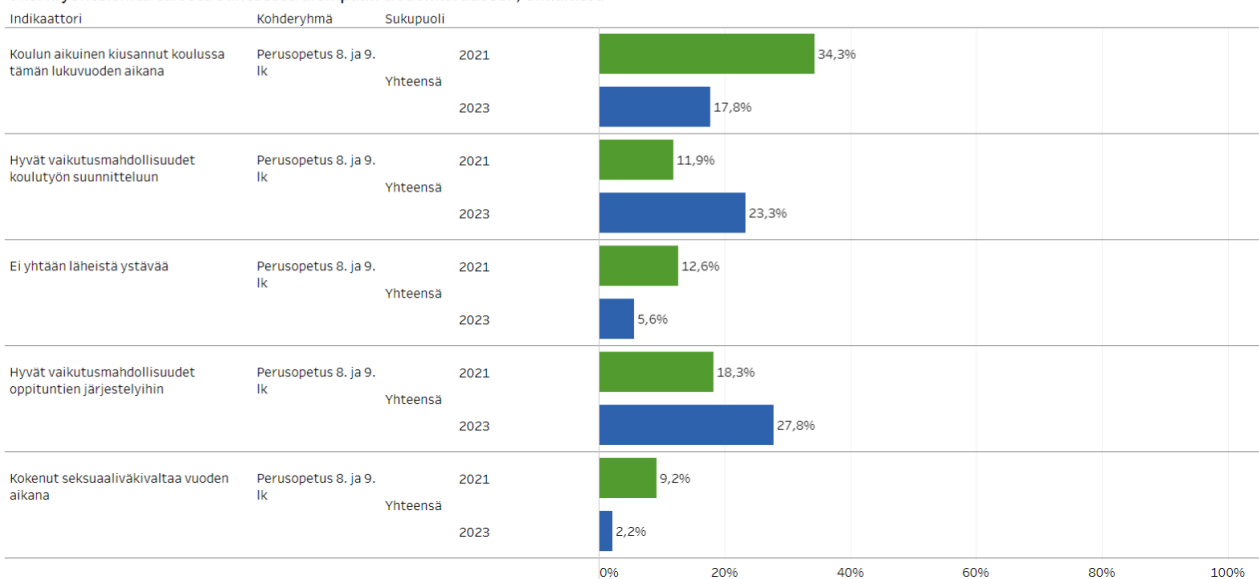
Vuosiluokat 4 ja 5

Viisi myönteisintä tulosta suhteessa aiempaan tiedonkeruuseen, Siikalatva

Vuosiluokat 8 ja 9

Viisi myönteisintä tulosta suhteessa aiempaan tiedonkeruuseen, Siikalatva

Lukio

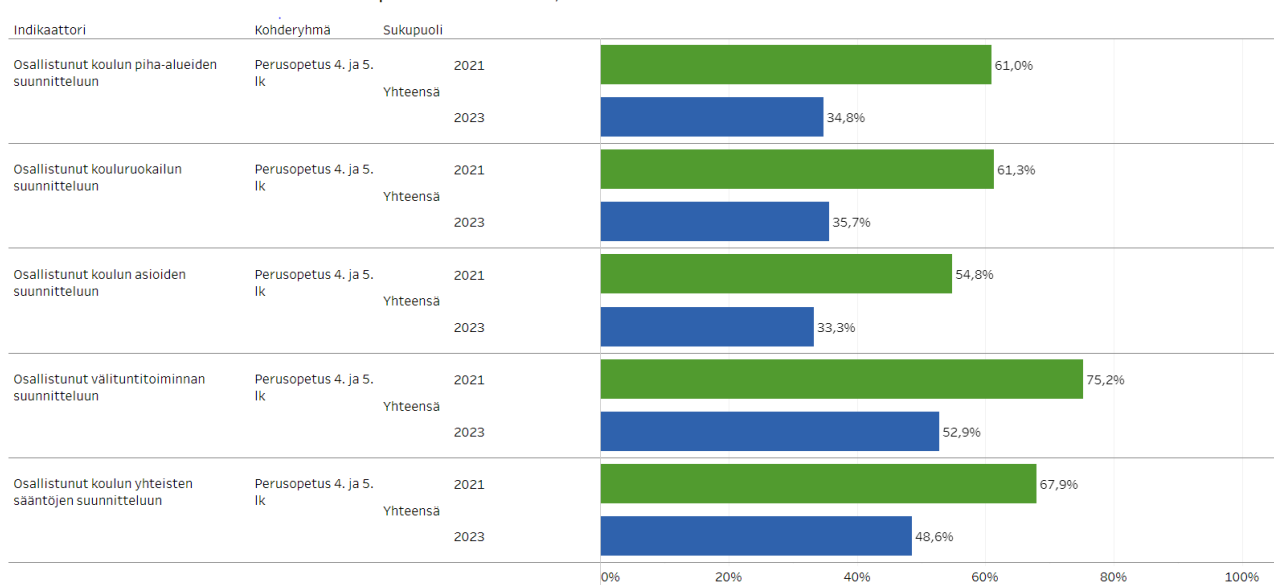
Viisi myönteisintä tulosta suhteessa aiempaan tiedonkeruuseen, Siikalatva

Siikalatvan kunnan oppilaiden ja opiskelijoiden vastauksissa tulokset olivat heikentyneet kaksi vuotta sitten tehtyyn kyselyyn verrattuna seuraavissa asioissa:

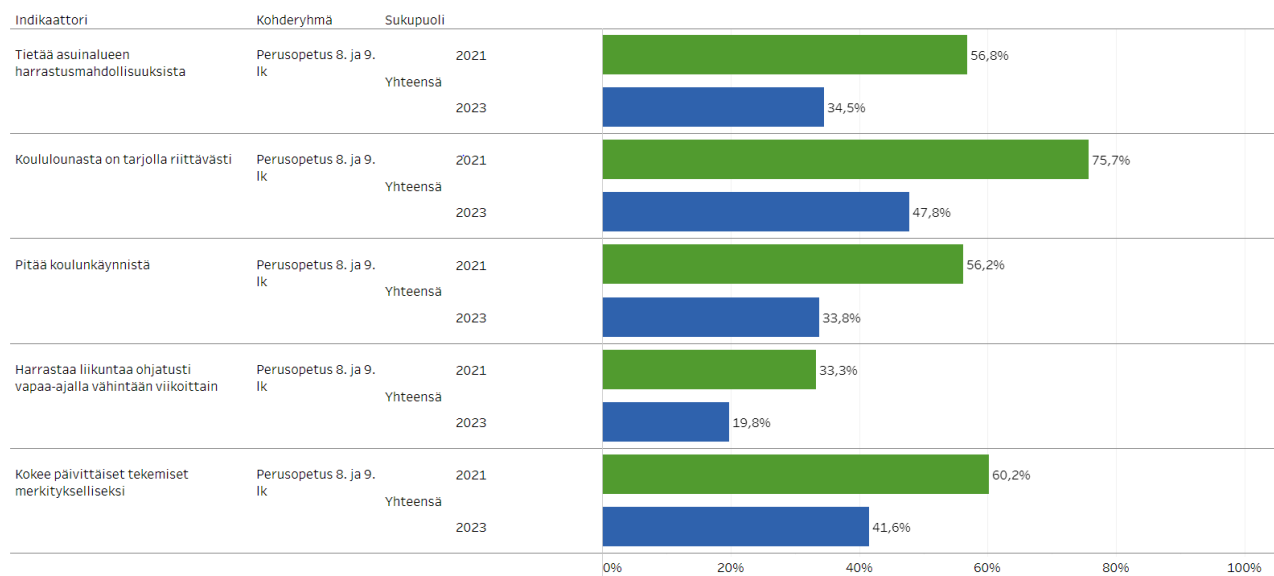
Vuosiluokat 4 ja 5

Viisi huolestuttavinta tulosta suhteessa aiempaan tiedonkeruuseen, Siikalatva

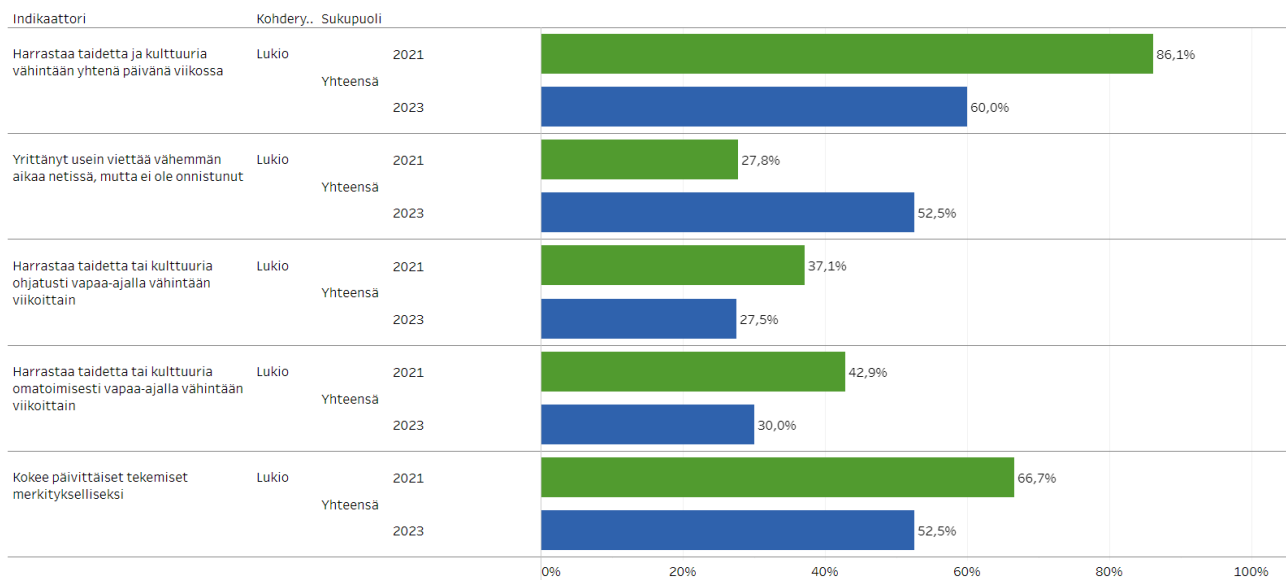
Vuosiluokat 8 ja 9

Viisi huolestuttavinta tulosta suhteessa aiempaan tiedonkeruuseen, Siikalatva

Lukio

Viisi huolestuttavinta tulosta suhteessa aiempaan tiedonkeruuseen, Siikalatva

Verrattuna koko maan tuloksiin vuosiluokilla 4 ja 5 myönteisinä asioina nousivat oppilaiden yhdessä viihtyminen (Siikalatva 75,7 %, koko maan tulos 64,1 %), mahdollisuus oman mielipiteen ilmaisemiseen luokassa (Siikalatva 61,8 %, koko maan tulos 51,9 %) sekä riittävä aika koululounaan syömiseen (Siikalatva 85,7 %, koko maan tulos 74,6 %). Suhteessa koko maan tuloksiin kaikki huolestuttavimmat tulokset liittyivät oppilaiden osallisuuden tunteeseen eli siihen, kuinka hyvin he olivat voineet osallistua esim. kouluruokailun, oppituntien sisällön, koulun sääntöjen ja välituntien suunnitteluun.

Vuosiluokilla 8 ja 9 myönteiset tulokset verrattuna koko maan tuloksiin liittyivät netin käyttöön. Siikalatvan 8. ja 9. luokan oppilaat eivät kokeneet, että netin käyttö olisi vaikuttanut heidän syömiseensä tai nukkumiseensa, eikä netin käyttöä koettu oppilaiden keskuudessa pakonomaiseksi. Huolestuttavat tulokset liittyivät oppilaiden harrastamiseen, koululounaaseen, luokkayhteisöön kuulumiseen sekä kouluviihtyvyyteen. Vuosiluokkien 8 ja 9 oppilaista vain 19,8 % harrasti ohjattua liikuntaa vapaa-ajallaan (koko maan tulos 50,2 %). Oppilaista 72,9 % koki, ettei koululounasta ollut riittävästi tarjolla (koko maan tulos 47,8 %). Oppilaista 31,1 % koki olevansa osa luokkayhteisöä (koko maan tulos 52,2 %), ja 33,8 % kertoi pitävänsä koulunkäynnistä (koko maan tulos 51,8 %).

Lukion tuloksissa myönteisinä asioina suhteessa koko maan tuloksiin nousivat vähäinen alkoholin käyttö (Siikalatva 78 %, koko maan tulos 41,9 %), tyytyväisyys koululounaan makuun ja laatuun (Siikalatva 97,5 %, koko maan tulokset 54,6 % ja 57,4 %) sekä se, ettei huumeiden hankkimisen koettu olevan helppoa (Siikalatva 60,2 %, koko maan tulos 25 %). Huolestuttavina tuloksina lukiolaisten vastauksissa nousi netin käyttö eli vastaajista 52,5 % (koko maan tulos 33,4 %) oli yrittänyt käyttää nettiä vähemmän siinä kuitenkaan onnistumatta. Siikalatvan lukiolaiset olivat myös käyttäneet tupakkatuotteita tai sähkötupakkaa enemmän suhteessa koko maan tulokseen (Siikalatva 59,0 %, koko maan tulos 43,4 %.) Lukion oppilaista 17,5 % koki, ettei heillä ollut läheistä ystävää (koko maan tulos 9,0 %).

3.5 Move! -mittausten tulokset 2024

Move! on perusopetuksen vuosiluokille 5 ja 8 tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä, jonka keskeisenä tarkoituksena on kannustaa omatoimiseen fyysisestä toimintakyvystä huolehtimiseen. Move! -mittauksissa mitataan:

- fyysisiä ominaisuuksia (kestävyys, nopeus, voima ja liikkuvuus)
- motorisia taitoja (tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaidot)
- havaintomotorisia taitoja

Move! -mittaustuloksia hyödynnetään kunnan hyvinvointitoimenpiteiden suunnittelussa, seurannassa ja arvioinnissa. Mittaustulokset kootaan lukuvuosittain yhteen valtion liikuntaneuvoston hallinnoimaan ja CSC:n ylläpitämään tietojärjestelmään. Yksittäisestä oppilaasta ei kerätä eikä julkaista missään vaiheessa tietoja tunnistetiedoin.

Siikalatvan vuosiluokkien 5 ja 8 mittaustulokset olivat heikentyneet erityisesti kestävyyskuntoa mittaavassa 20 metrin viivajuoksussa, ainoastaan 5. luokan pojilla tulos oli parantunut. Nopeutta ja voimaa mittaavassa vauhdittomassa 5-loikassa tulos oli parantunut, ainoastaan 5. luokan pojilla tulos oli huonontunut. Lihasvoimaa mittaavissa testeissä (ylävartalon kohotus ja etunojapunnerrus) olivat tulokset yleisesti parantuneet, 5. luokan pojilla tulos oli pysynyt ennallaan ylävartalon kohotuksissa ja huonontunut etunojapunnerruksissa. Liikkuvuutta mittaavien testien tuloksissa on vaihteluita eri ikäluokissa verrattuna vuoteen 2023.

Tulosten yhteenveto: Siikalatva

Sammandrag över resultaten: Siikalatva

OSIO AVSNITT	5. luokka / 5. klass		8. luokka / 8. klass	
	Pojat / Pojkar	Tytöt / Flickor	Pojat / Pojkar	Tytöt / Flickor
20 metrin viivajuoksu (mediaani, min:sek)				
20 meters skyttellöpfung (median, min:sek)	02:45	03:30	03:58	03:15
Muutos / Förändring (2023—2024)	-00:30	+01:19	+01:13	+01:16
Vauhditon 5-loikka (mediaani, metriä)				
5-steg utan ansats (median, meter)	7.88	7.42	9.20	8.20
Muutos / Förändring (2023—2024)	-0.12	+0.48	+0.2	+0.3
Heitto-kiinniottoyhdistelmä (mediaani, krt)				
Kast med lyra (median, antal)	15	9.5	13	13
Muutos / Förändring (2023—2024)	+1.5	-0.5	-1.5	+5
Ylävartalon kohotus (mediaani, krt)				
Höjning av överkroppen (median, antal)	16.5	24	20	15.5
Muutos / Förändring (2023—2024)	+0	+3	+8	+5.5
Etunojapunnerrus (mediaani, krt)				
Armpress (median, antal)	8	23.5	19	20
Muutos / Förändring (2023—2024)	-7	+2.5	+5	+10
Liikkuvuus, yhteensä (keskiarvo %, kyllä)				
Kroppens rörlighet totalt (medelvärde %, ja)	70.2	81.9	80.1	94.8
Muutos / Förändring (2023—2024)	-10.6	-1.4	-0.5	+6.1

4 Siikalatvan kunnan hyvinvointisuunnitelman 2022–2025 tavoitteiden toteutuminen vuonna 2024

Kaikki ikäryhmät

TAVOITE	TOTEUMA VUONNA 2024
Jokaisella kuntalaisella – niin lapsella, ikääntyneellä kuin toimintarajoitteisella – tulisi olla mahdollisuus elää hyvää arkea ja saada siihen tarvittava tuki ja palvelut kaikissa elämän vaiheissa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisellä vaikutetaan siihen, että kuntalaisen elämä sujuu hyvin, koettu hyvinvointi, elämänlaatu ja terveys paranevat sekä arjen ympäristöt ovat hyvää ja liikkuvaa elämää tukevia.	- Jokaisella kuntalaisella on mahdollisuus antaa palautetta kunnan nettisivuilla. - Kulttuurikysely toteutettiin kesän 2023 pitäjäpäivillä, ja kyselyn vastaukset on huomioitu vuoden kulttuuripalvelun toiminnassa. - Kävijämäärien kokoamisen suunnittelu on aloitettu (kuntosalit, nuorisotilat, tapahtumien kävijämäärät). - Varhaiskasvatukseen, perusopetukseen ja lukio-opetukseen sisältyvä kulttuurikasvatussuunnitelma on ollut käytössä vuonna 2024.
Terveemmät kuntalaiset Terveyserojen kaventuminen Syrjäytymisen ehkäisy	- Kaikki kunnan liikuntapaikat ja kuntosalit ovat maksuttomia kuntalaisille. - Vapaan sivistystyön osalta kansalaisopisto tarjoaa kuntalaisille laajan valikoiman kursseja kaikilla neljällä kylällä. - Kunnan tarjoama varhaiskasvatus on maksutonta. - Kirjaston kävijämäärien seuraaminen: vuonna 2024 kirjastoissa tehtiin 39 968 fyysistä käyntiä, joka on +26,71 % muutos vuoteen 2023. Pulkkilan kirjasto oli suljettu 20.2.2024 saakka.

Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet

TAVOITE	TOTEUMA VUONNA 2024
Lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin edistäminen ja vahvistaminen moniammatillisesti yhteistyössä (sisältää alle kouluikäiset ja kouluikäiset).	Varhaiskasvatuksessa on Lapset puheeksi -toimintamalli käytössä.

	• Varhaiskasvatuksen ja neuvolapalveluiden yhteistyö toteutui NeVa-verkoston toiminnan kautta. • Varhaiskasvatus yksiköissä on käytössä Huomaa hyvä! -menetelmä. • Vuoden 2023 kouluterveyskyselyjen tulokset on käsitelty sivistyslautakunnassa sekä kouluissa henkilöstön, oppilaiden, opiskelijoiden ja huoltajien kanssa. Kyselyssä esiin tulleisiin kehittämiskohteisiin on tehty toimenpidesuunnitelmia. • Harrastamisen Suomen mallin kerhoja on järjestetty kaikilla neljällä alakoululla ja lisäksi perusopetuksessa on pidetty koulujen omia kerhoja valtionavustuksen avulla. Kerhojen lukumäärät ovat kasvussa. Kerhoja pyörii 19 kuluvalle lukukaudella. • Nuoriso liikkeelle –hanke alkoi syksyllä 2024, johon saatiin koulusparraaja. Hän toimii ensisijaisesti Gananderin koululla, mutta kiertää myös kaikilla alakouluilla. • Kunnassa toimi perheneuvoja tukemassa lapsiperheiden arkea vuonna 2024. • Mannerheimin lastensuojeluliitto ja muut järjestöt ovat pitäneet vuoden 2024 aikana perhekerhoja. • Moniammatillista yhteistyötä on tehty mm. Pohteen, Mehiläisen ja seurakunnan kanssa Lapset ja perheet -johtoryhmässä.
Lasten ja huoltajien osallisuuden lisääminen ja kehittäminen palveluissa	• Vanhempainyhdistykset ovat pääsääntöisesti toimineet kouluilla vuoden 2024 aikana. • NUOSKA-hanke (Nuorten osallistava Siikalatva) sai myöntävän avustuspäätöksen maaliskuussa 2024, ja toiminta aloitettiin koordinaattorin vetämänä kesäkuussa 2024.

	• Huoltajia osallistettiin kyselyllä varhaiskasvatuksen toiminnallisen tasa-arvo – ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisen yhteydessä.
Kiusaamisen ehkäisy	• Kaikilla kunnan kouluilla on käytössä kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma. Lisäksi kouluilla on järjestetty aiheesta koulutuksia henkilöstölle sekä koulupoliisin ja kokemusasiantuntijoiden luentoja oppilaille ja opiskelijoille. • Siikalatvan yläkoulussa on käytössä Luokkahenki – kiusaamisen seurantapalvelu, joka otettiin käyttöön syksyllä 2024.

Nuoret ja nuoret aikuiset

TAVOITE	TOTEUMA VUONNA 2024
Terveellisiin elämäntapoihin, omatoimiseen liikuntaan ja hyvinvointiin kannustaminen ja ohjaaminen.	• Kunnassa on maksuttomat liikuntahallit sekä kuntosalit kaiken ikäisille. • Kunta ylläpitää avantouintipaikkoja. Avannot löytyvät Kestilästä Kangasjärveltä, Piippolasta Paskokankaalta (maauimala) ja Rantsilasta Keinonkankaalta (maauimala). • Kunta ylläpitää joka pitäjässä kuntoratoja, joissa on talvisin hyvät hiihtoladut. Lisäksi kevättalvella muutama retkihiihtolatu sekä Uljuan latu; myös koirahiihtäjät saavat hiihdellä. • Kuntalaiset voivat vuokrata käyttöönsä liikuntavälineitä kuten esim. kanootteja, lumikenkiä ja liukulumikenkiä sauvoineen (lainattavissa kirjastoista). • Limingan seudun musiikkiopistossa on varattu oppilaspaikkoja myös siikalatvalaisille lapsille ja nuorille.

Nuorten harrastusmahdollisuuksien parantaminen kunnan ja yhdistysten välisellä yhteistyöllä.	- Jokaisella kylällä on frisbeegolfradat. - Liikuntaseurat: Kestilän kisaveikot: bingoa, yleisurheilukerhot ja talvisin hiihtokisoja (seurahiihdot sekä perinteiset laskiaishiihtokisat, nappulakisat pitäjäpäivien aikana). Piippolan Terävä: sähkökerho, Hippon hiihdot, ryhmäliikuntaa, Paskokankaan tilat + sauna, yleisurheilun Siikalatvacup-osakilpailu. Pulkkilan Ponsi: frisbeegolfkerho sekä erilaisia frisbeegolfkisoja (seuran omia sekä isompia kisoja), frisbeegolfradan kunnossapitoa ja kehittämistä, yleisurheilukerho talvisin Piippolassa ja kesällä Pulkkilan urheilukentällä, kahvakuulajumppaa, Hippon hiihdot ja Hippon juoksut, yleisurheilun Siikalatvacup-osakilpailu, liikuntasalivuorot lento- ja sulkapallolle. Rantsilan Raikas: Hippon hiihdot, yleisurheilu nappulakisat, yleisurheilun Siikalatvacup osakilpailu, Hannan kisat. MLL Rantsila: perheliikunta- ja sähkökerho, laskiaistapahtuma. - Pulkkilan seuran ja Keskipisteen alueellisen teatteriyhdistyksen teatteri-toiminta.
Syrjäytymisen ehkäisy	Nuorisotyöttömiä (alle 24-vuotiaita) on keskimäärin 15. Nuorten tukemiseksi kunnassamme toimi alueellinen Jelppiverkko, joka toteuttaa etsivää nuorisotyötä ja yksilö- ja starttivalmennusta (nuorten työpajatoiminta).

Työikäiset

TAVOITE	TOTEUMA VUONNA 2024
Työterveydessä painopistealueina: Sairauksien ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen ja omaehtoisen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen terveysneuvonnan avulla.	Työikäisille järjestettiin vuoden 2024 aikana monipuolista ryhmäliikuntaa kansalaisopiston toimesta.

	• Kuntalaisille tarjottiin kausi- ja epidemiarokotteita. • Inbody-kehonkoostumusmittaukset järjestettiin joka kylällä keväällä 2024 (109 kävijää) ja syksyllä 2024 (yhteensä 122 kävijää).
Työhyvinvoinnin parantaminen ja työikäisten työkyvyn lisääminen	• Liikuntapaikkojen kävijämäärien seuraaminen: JEDU Piippolan liikuntasali: noin 30 ryhmää/viikko. Kestilän kunnantoimiston liikuntasali: noin 15 ryhmää/viikko. Pulkkilan liikuntasali: noin 26 ryhmää/viikko. Rantsilan liikuntahalli: noin 30 ryhmää/viikko. Melontaretket Uljualla (2 kertaa 2024 aikana).
Kunta edistää ja tukee toiminnallaan ja esimerkillään kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia ja omatoimisuutta sekä ehkäisee terveyserojen syntymistä.	• Liikunta- ja nuorisopalvelut ovat järjestäneet 75 erilaista tapahtumaa kuntalaisille vuoden 2024 aikana. • Kuntalaisilla on mahdollisuus vuokrata kunnan liikuntavälineitä omaan käyttöönsä. Kajakkeja/kanootteja vuokrattiin 15 kertaa • Kirjastoista lainattavia liukulumikenkiä ja sauvoja lainattiin 56 kertaa. • Kirjastopalvelujen 66 tapahtumaan ja 19 käyttäjäkoulutukseen osallistui yhteensä 1547 henkilöä. Lisäksi kirjastoissa järjestettiin 9 kunnan muiden toimijoiden tai ulkopuolisten järjestämää tapahtumaa. • Kulttuuritoiminnassa on järjestetty heinäkuisten pitäjäpäivien lisäksi 30 kulttuuritapahtumaa eri puolilla kuntaa, eri kuntalaisryhmät huomioiden.

Ikäihmiset

TAVOITE	TOTEUMA VUONNA 2024
Kotona asumisen tukeminen	- Kunnassa on työskennellyt kylätalkkari, joka on tarjonnut apua kotona asuville ikäihmisille. - Kirjastopalvelut sai avustusta hakeutuvien kirjastopalveluiden ja saavutettavuuden kehittämiseen. Hanke toteutettiin pääosin vuonna 2024 ja siinä muun muassa käynnistettiin Kirjasto kotiisi –palvelun toiminta.
Kaatumisten ja putoamisten ehkäisy	- Joka pitäjässä on ollut ohjatut ja säännölliset seniorijumppavuorot kerran viikossa. - Seniorijumpparyhmissä on kiinnitetty erityisesti huomiota toimintakyvyn ja tasapainon ylläpitämiseen.
Yhteisöllisyyden mahdollistaminen	- Kirjastojen Asiointipisteissä kirjattiin 118 Kelan palveluneuvontatapahtumaa. - Ainot ja Reinot liikkeelle -tapahtuma Ouluhallissa (45 osallistujaa). - Boccia-vuorot Piippolassa ja Pulkkilassa sekä senioreille varatut omat kuntosalivuorot. Toiveesta aloitettu ohjattu seniorikuntosalivuoro Kestilässä.

5 Mitä Siikalatvalla tehdään kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi?

Kunta tarjoaa lapsiperheille maksuttoman varhaiskasvatuksen. Varhaiskasvatuksessa on käytössä Lapset puheeksi -menetelmä. Menetelmän avulla tuetaan perheitä heidän arjessaan ja ennaltaehkäistään vaikeuksien kumuloitumista. Lisäksi kunnassa toimi vuonna 2024 perheneuvoja, jonka tehtäviin kuului lapsiperheiden tukeminen arjen haasteissa sekä tilapäisen lastenhoitoavun tarjoaminen. Varhaiskasvatukseen budjetoitiin vuodelle 2025 varhaiskasvatuksen erityisopettajan resurssi.

Perusopetuksen oppilaiden hyvinvointia on lisännyt se, että kunnanhallituksen päätöksessä 30.10.2023 § 261 määriteltiin opetusryhmien minimikoot.

Vuosiluokilla 1–2 opetusryhmän maksimikoko on 21 oppilasta ja vuosiluokilla 3–9 24 oppilasta. Tällä päätöksellä pystytään paremmin turvaamaan oppilaille riittävä oppimisen tuki sekä työrauha luokkatilanteissa. Työrauhan ja opetuksen laadun turvaamiseksi perusopetuksessa ja lukiossa on ollut myös mahdollisuus käyttää sijaisresurssia henkilöstön poissaolojen aikana.

Alakoululaisten harrastustoimintaa on toteutettu ja toteutetaan edelleen Harrastamisen Suomen mallin hankerahoituksen avulla. Kerhoihin osallistui vuonna 2024 noin 185 oppilasta.

Lukiolaiset saavat opintojensa tueksi maksuttomat kannettavat tietokoneet, opetusmateriaalit sekä maksuttoman ajokoulun. Lisäksi lukiolaisten on mahdollista suorittaa JEDUn, eLukion, Tutorhousen ja ammattikorkeakoulun tarjoamia kursseja osana lukio-opintojaan. Yhteistyö JEDUn kanssa mahdollistaa opiskelijoille myös yhdistelmäututkinnon suorittamisen.

Lisäksi lapsille ja nuorille järjestetään erilaisia tapahtumia, retkiä ja leirejä ympäri vuoden. Nuorisotilat ovat auki joka kylällä, ja tällä hetkellä kehitetään koululla tapahtuvaa nuorisotyötä yhteistyössä seurakunnan kanssa. Syksyllä 2024 aloitti koulusparraaja (Nuoriso liikkeelle –hanke lukuvuosi 2024-2025), joka toimii ensisijaisesti Gananderin koululla, mutta kiertää myös kaikki alakoulut. Nuorten osallistava Siikalatva! (NUOSKA) -hanke edisti 13–28-vuotiaiden nuorten osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vaikuttamismahdollisuuksia Siikalatvalla.

Siikalatvalla toimi alueellinen Jelppiverkko. Jelppiverkon toiminta-alue muodostuu yhdeksästä Oulun eteläisestä kunnasta (Alavieska, Haapavesi, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Reisjärvi, Sievi, Siikalatva ja Ylivieska). Jokaisessa kunnassa toimii etsivä nuorisotyöntekijä ja kuudessa kunnassa on nuorten työpajatoimintaa.

Kaikilla Siikalatvan kuntalaisilla on käytössään maksuttomat liikuntahallit ja kuntosalit joka pitäjässä. Ikäihmisille järjestetään seniorijumppia viikoittain ja kotona asumisen tueksi tarjotaan talkkaripalveluita. Lisäksi kunnassa on laadukkaat kirjastopalvelut joka pitäjässä, ja omatoimikirjastot sekä eKirjaston palvelut mahdollistavat joustavan kirjastopalveluiden käytön. Kirjastoissa on saatavilla myös asiointipisteiden Kela-palvelut.

Kunnan tarjoamaa kulttuuritoimintaa tuotetaan strategian mukaisesti koko kunnan alueella, mm. jokavuotiset, neljät pitäjäpäivät järjestetään heinäkuun aikana. Kulttuuritoiminnan kehittämiseksi Siikalatvan kunta ollut mukana mm. seuraavissa hankkeissa:

Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunkivuosi

Kulttuurikenno, yhteistyötä ja vaikuttavuutta kulttuuripalveluihin 2022–2024

Kaipo, kulttuurin vahvistuvat verkostot Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla 2024–2025

Siikalatvalla on edustaja Alueteatterineuvottelukunnassa, jonka tehtävänä on mm. taata teatteripalveluiden alueellinen saavutettavuus ja eri kohderyhmille suunnatun tarjonnan tasavertainen toteutuminen.

Siikalatvan kunta kuuluu myös valtakunnalliseen Terve kunta -verkostoon. Verkosto kokoontuu Teamsissa kerran kuussa sekä kerran vuodessa tapahtuvassa Terve kunta -verkoston kansallisessa tapahtumassa. Terve Kunta -verkostoa koordinoi THL. Se kokoaa yhteen kuntia, joissa hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on keskeinen strateginen linjaus ja toimintaa ohjaava periaate. Verkoston toiminnan tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Tavoitteeseen pyritään kehittämällä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen strategista johtamista, toimintaa ja toiminnan arviointia.